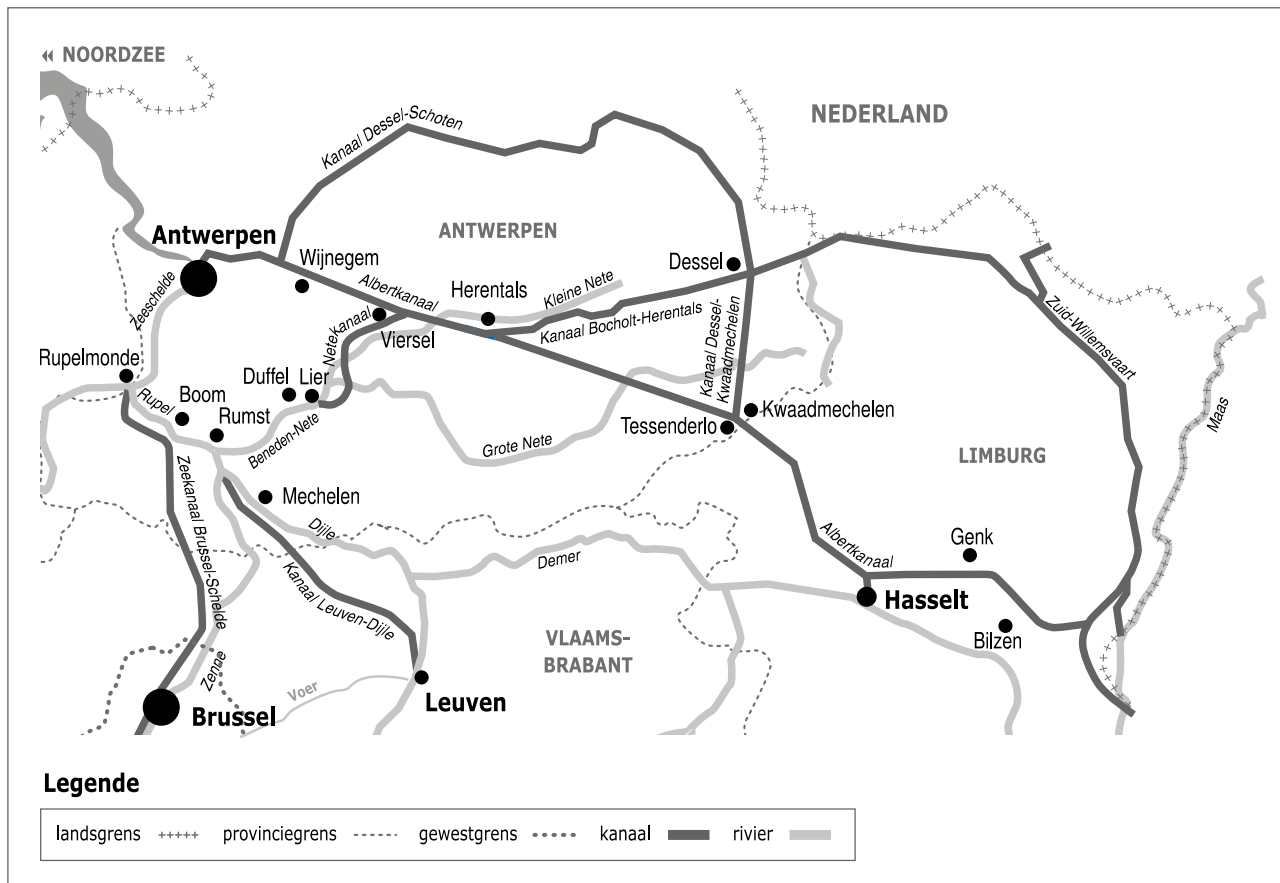

varen tussen Duffel en Viersel

Het Netekanaal

Het Netekanaal is gegraven om de scheepvaartverbinding tussen de Zeeschelde en het industriebekken in Luik en de Kempen te verbeteren. Door de aanleg van het kanaal moesten schepen niet langer via de haven van Antwerpen varen, maar konden ze via de Beneden-Nete en de Rupel naar de Zeeschelde. Het Netekanaal wordt in Viersel gevoed met water uit het Albertkanaal en mondt 15km verder in Duffel uit in de Beneden-Nete.

Geschiedenis

Rond 1860 werd het eerste deel van het Netekanaal gegraven. Het kanaal was bijna 8km lang en liep min of meer parallel met en ten noorden van de Kleine Nete. Via een sluis kon van het Netekanaal naar de Kleine Nete versast worden. Deze plaats is nu nog herkenbaar aan het 'doodlopend stuk kanaal' waar de jachthaven VVW Emblem zijn steigers heeft.

In 1936 werden er besprekingen gevoerd om het Netekanaal te verlengen. Pas in 1950 werd het kanaal via een grote bocht ten zuiden van Lier doorgetrokken tot in Duffel. De Grote en de Kleine Nete werden via een sifon onder het Netekanaal geleid. Op 23 oktober 1961 werden de sluizen geopend. Het kanaal is nu iets meer dan 15km lang.

De sluis van Viersel

Watergebonden industrie langs het Netekanaal

Industrie

Door de jaren heen vestigden zich een aantal bedrijven langs het Netekanaal. We vinden er o.a. betoncentrales en bouwbedrijven. Aan- en afvoer van bv. zand en bouwmaterialen gebeurt via het kanaal. Schepen van meer dan 80m kunnen niet in de sluis van Viersel - daarvoor is de sluis te klein. Om van het Albertkanaal naar de Zeeschelde of omgekeerd te varen, moeten ze dus nog altijd via Antwerpen.

Recreatie

Het Netekanaal stroomt als een blauw lint door de Netevallei en is een aantrekkelijke waterweg voor de pleziervaart en watersporters. Er zijn tal van watersportverenigingen: roeiverenigingen, kanoclubs, jachthavens, campings, ... Op verschillende plaatsen zijn aanlegsteigers. Daar kunnen plezierbootjes aanmeren of langs trailerhellingen te water worden gelaten. De stad Lier heeft twee jachthavens en er is een ligplaats voor woonboten aangelegd. Ook vissers komen op het Netekanaal aan hun trekken, waarbij ze tijdens het vissen concurrentie krijgen van futen en aalscholvers.

De jachthaven van Emblem in de oude kanaalloop

Natuur

Langsheen het Netekanaal liggen prachtige natuurgebieden, zoals de Steen-beemden en het Viersels Gebroekt. Deze waterrijke gebieden zijn door de mens gecreëerd. Het zijn vroegere vloeibeemden die ontstonden door een oude landbouwtechniek waarbij hooilanden langs rivieren regelmatig bevoeid werden met vruchtbaar makend rivierwater. Het systeem moest voor een hogere hooiopbrengst zorgen. In de tweede helft van de vorige eeuw werd de Kleine Nete gekanaliseerd en de verbinding tussen de rivier en de hooilanden verbroken. Daardoor werd het voor talrijke planten en dieren erg moeilijk om er te overleven. Nochtans herbergen de natte gebieden een zeldzame watergebonden fauna en flora. De bever komt er bv. voor. In het deelgebied 't Zomerklokje groeit de gelijknamige zeldzame plant, die wat lijkt op een sneeuwvlokje. De Netevallei is ook een thuis voor watervogels zoals wintertaling en blauwe reiger. Ze herbergt ook planten die graag groeien op heel natte plaatsen langs kleine rivieren, zoals bijvoorbeeld moesdistel en lange ereprijs. Via verschillende projecten wil Natuurpunt de rijke biodiversiteit van vroeger herstellen.

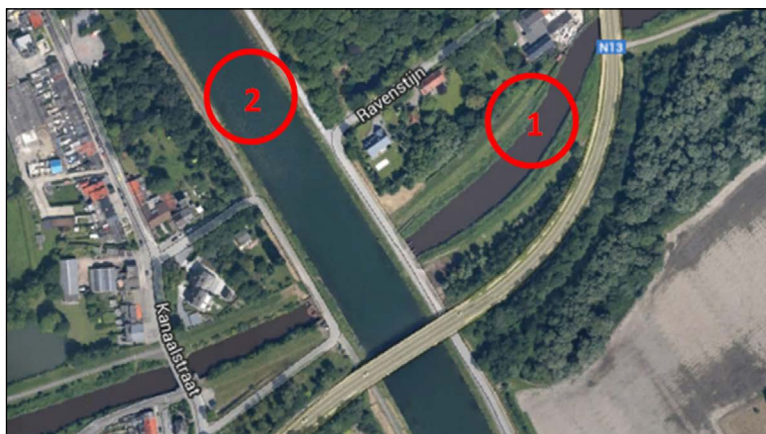

In de vallei van de Kleine Nete liggen natuurgebieden zoals Zomerklokje en de Steenbeemden (bron: Natuurpunt)

Het Provinciaal Groendomein Kesselse Heide in Nijlen is een overblijfsel van een langgerekt stuifduinengebied.

Waterkwaliteit

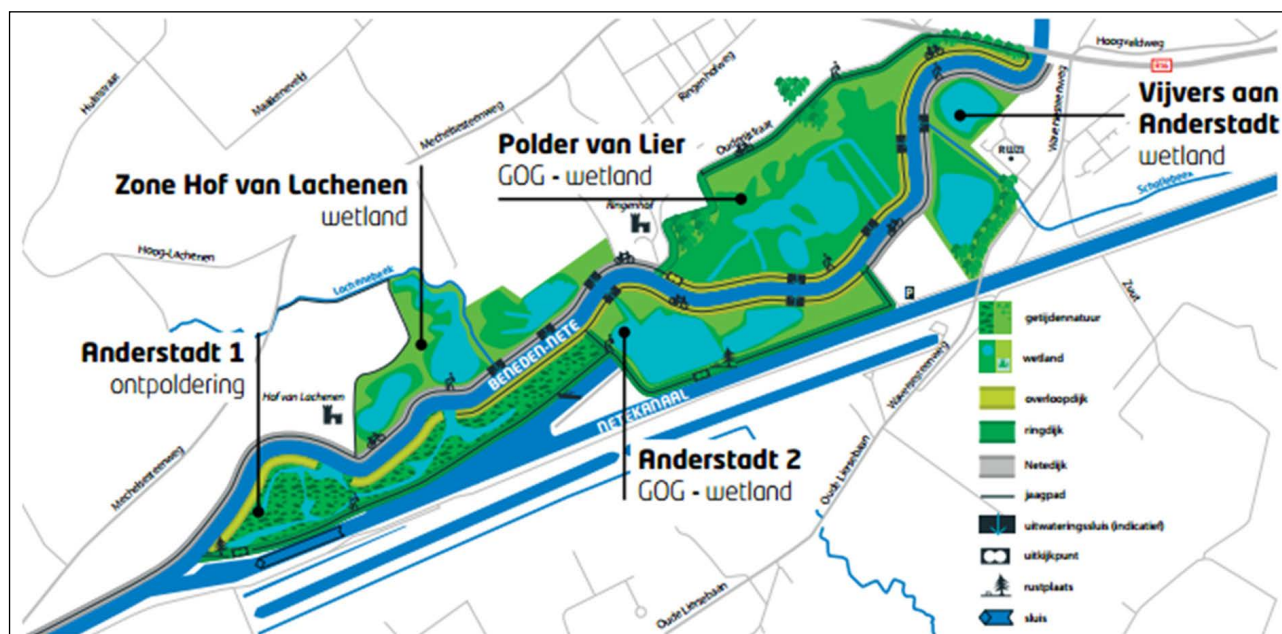
De waterkwaliteit van het Netekanaal is matig. Hoewel in het Netebekken de rioolwaterzuivering als één van de eerste in Vlaanderen startte (1970), is de waterkwaliteit er nog steeds voor verbetering vatbaar. De waterkwaliteit van het Netekanaal is sterk afhankelijk van de toestand van het Albertkanaal. Alle beken en rivieren, waaronder de Grote en Kleine Nete, worden onder het kanaal door geleid. Het kanaal ontvangt hierdoor geen water van zijrivieren en blijft dus gespaard van eventuele calamiteiten. Maar ook via de lucht en depositie van vervuilende stoffen wordt de waterkwaliteit beïnvloed.

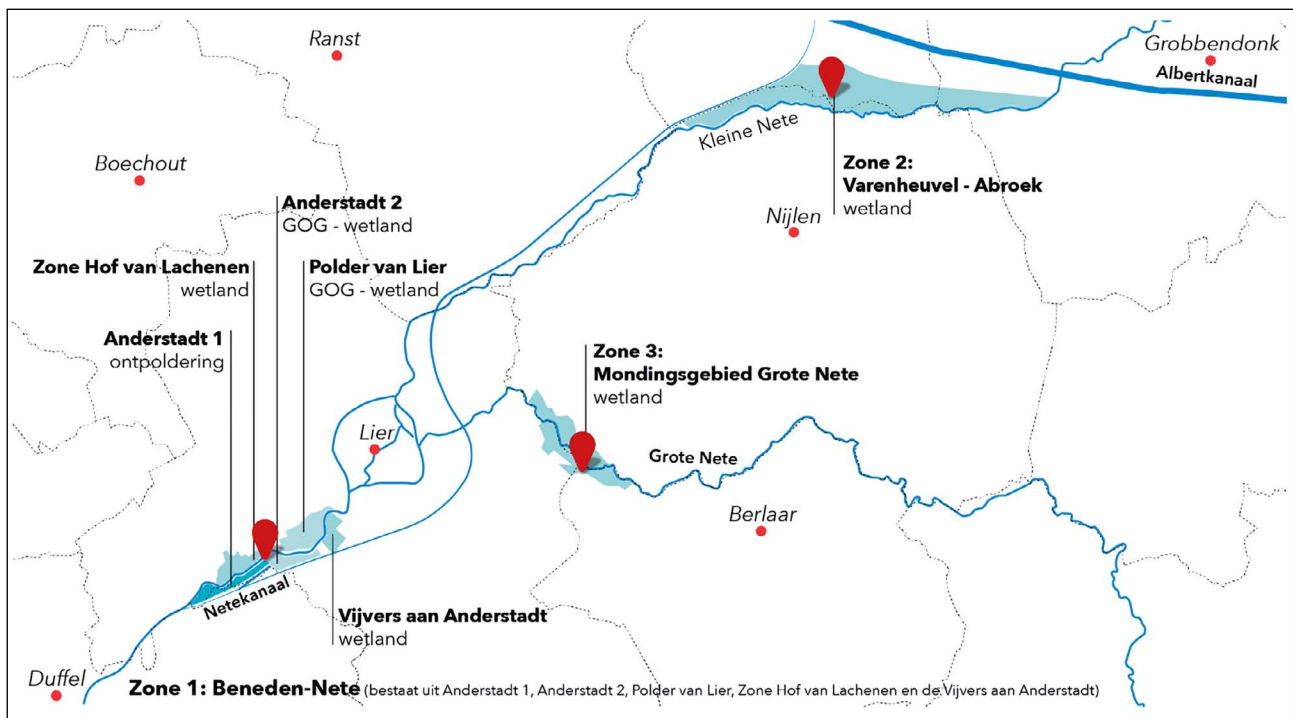
Ter hoogte van Lier duikt de Grote Nete (1) onder het Netekanaal (2) door (bron: google).

Strijd tegen overstromingen - Sigmaplan

De regio van de Neterivieren is van oudsher gevoelig voor overstromingen. Met het Sigmaplan wil de Vlaamse overheid de omgeving van de Schelde en haar zijrivieren beschermen tegen wateroverlast en de riviernatuur in ere herstellen. In dat kader werden in de jaren '80 de Netedijken verhoogd, versterkt en voorzien van een wegdek. Bovendien kwamen er stroomafwaarts van Lier, zowel op de linker- als de rechteroever van de Beneden-Nete, gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's). Anderstadt 1 en Anderstadt 2 liggen ook langs het Netekanaal. Er staan nog Sigmawerken op de planning. Binnenkort wordt gestart met de aanleg van de Polder van Lier. De omgeving wordt dan veiliger voor overstromingen, en ook de natuur krijgt een boost. De diversiteit aan landschappen, fauna en flora zal de omgeving in de toekomst nog aantrekkelijker maken voor recreanten en natuurliefhebbers.

Bron: Sigmaplan.be

Bron: Sigmaplan.be

Drinkwaterproductie

Tot 1955 werd drinkwater uit het water van de Nete geproduceerd. Nu gebeurt dit met water uit het Netekanaal dat Duffel bereikt via het Albertkanaal en dat oorspronkelijk afkomstig is van de Maas. De productie van drinkwater uit het Netekanaal gebeurt door water-link (vroegere Antwerpse Waterwerken). Het water uit het Netekanaal wordt eerst mechanisch gezuiverd, waarna het in het eerste waterspaarbekken in Duffel terechtkomt. Via een hele reeks waterspaarbekkens wordt het water naar het drinkwaterproductiecentrum van Walem (Mechelen) geleid. In de spaarbekkens gebeurt ondertussen een biologische zuivering.

In Duffel wordt water van het Netekanaal onttrokken voor de productie van drinkwater.

Verbinding met het Albertkanaal en de Maas

Eens versast door de sluis van Viersel varen we op het Albertkanaal. Dit 130km lange kanaal doorkruist 4 rivierbekkens: het Maasbekken, het Demerbekken, het Netebekken en het Benedenscheldebekken. Het verbindt Luik met de haven van Antwerpen en is een belangrijke as voor scheepvaart in Vlaanderen.

In Monsin (Luik) staat het Albertkanaal in open verbinding met de Maas. Van hieruit wordt Maaswater naar het Albertkanaal geleid met een voedingsdebiet van ongeveer 20m³/s. De Maas is echter een regenrivier met een sterk wisselend debiet. Haar winterdebiet kan meer dan 1000m³/s bedragen, terwijl haar zomerdebiet lager dan 20m³/s kan bedragen. Op 17 januari 1995 sloten Vlaanderen en Nederland het Maasafvoeroverdrag. Een verdrag dat afspraken bevat rond de toegestane waterafname van de Maas en de verdeling van het water tussen Vlaanderen en Nederland.

Tijdens de voorbije droge zomer kwam het Maaspeil kritisch laag te staan, waardoor ook de watervoorziening van het Albertkanaal (en het Netekanaal) negatief beïnvloed werd. 40% van het Vlaamse drinkwater is afhankelijk van dit water. We hebben er alle belang bij om maatregelen te treffen tegen de klimaatverandering willen we onze watervoorraad veilig stellen.

Bronnen: Natuurpunt, Vlaamse Milieumaatschappij, Sigmaplan